

Stockholms
stad

Riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid

2021 (rev 2025)

Inledning

I samband med att Stockholms stad genomför en omorganisation av omsorg på obekväm arbetstid görs en revidering av riktlinjerna.

Riktlinjernas utformning utgår både barnets bästa från FN:s konvention om barns rättigheter samt vårdnadshavares möjlighet till omsorg på bekväm arbetstid.

I riktlinjerna finns ett nytt avsnitt (avsnitt 5) gällande barn i behov av särskilt stöd.

Riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid

Stockholm stad erbjuder omsorg på obekväm arbetstid för barn till vårdnadshavare som har sin huvudsakliga försörjning genom förvärvsarbete där arbetstiderna ligger utanför ordinarie förskola/fritidshem/fritidsklubbs ramtider, kl. 06.30-18.30.

Skollagen

I 25 kap. 5§ skollagen (2010:800) anges att kommuner, med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete och familjens situation i övrigt, ska sträva efter att erbjuda omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds.

FN:s konvention om barns rättigheter

Följande artikel i barnkonventionen ska särskilt beaktas i de beslut som fattas gällande rätt till omsorg på obekväm arbetstid;

Artikel 3 - alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms som barns bästa.

1. Målgrupp

1.1 Omsorg på obekväm arbetstid bedrivs för barn folkbokförda i Stockholms stad och erbjuds från ett års ålder till och med vårterminens skolavslutning det år barnet fyller 13 år. (25 kap. 5 § skollagen).

1.2 Omsorgen ska erbjudas samtliga barn vars vårdnadshavare uppfyller villkoren. Barnet behöver inte vara inskriven i förskola, fritidshem eller fritidsklubb.

2. Villkor för att bli erbjuden omsorg på obekväm arbetstid

För att erhålla omsorg på obekväm arbetstid krävs att det rör sig om ett regelbundet och kontinuerligt omsorgsbehov. Utöver detta krävs att behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

Ramöppettider för förskola/fritidshem/fritidsklubb i Stockholms stad är kl. 06.30 till 18.30 helgfri måndag till fredag, oavsett regiform (enskild eller kommunal).

2.1 Omsorg på obekväm arbetstid är avsedd för barn vars vårdnadshavare har sitt ordinarie arbete förlagt utanför förskolans, fritidshemmets eller fritidsklubbens ramtider.

2.2 Omsorg på obekväm arbetstid kan sökas av;

- ensamstående vårdnadshavare som arbetar på obekväm arbetstid enligt 2.1
- sammanboende vårdnadshavare där båda arbetar samtidigt på obekväm arbetstid enligt 2.1
- vårdnadshavare med delad vårdnad där båda vårdnadshavarna arbetar samtidigt på obekväm arbetstid enligt 2.1

2.3 Med sammanboende vårdnadshavare jämföras förälder och annan person som sammanbor i äktenskap eller äktenskapsliknande förhållanden.

2.4 Vårdnadshavare som arbetar extra med anledning av studier eller andra skäl är inte berättigade till omsorg på obekväm arbetstid.

2.5 Vid såväl gemensam som delad vårdnad är utgångspunkten ett gemensamt ansvar för barnet. I de fall vårdnadshavaren inte kan ordna omsorg för barnet/barnen behöver den sökande undersöka möjligheten att av den andra vårdnadshavaren, föräldern eller annan närstående tillgodose behov av omsorg på obekväm arbetstid.

2.6 Omsorgsbehovet är styrande i bedömningen. Restid till och från arbete ingår i omsorgsbehovet, likaså tid då vårdnadshavare sover efter utfört nattarbete, dock max 8 timmar inklusive hemresa.

2.7 Om behovet vid beslutsperiodens slut (kalenderårets slut) alternativt vid vårterminens slut visar sig varit betydligt mindre än angett i ansökan eller om det finns anledning att anta att det faktiska behovet av omsorg understiger det i ansökan angivna behovet, kan detta komma att påverka ett nytt beslut om omsorg på obekväm arbetstid.

2.8 För de barn som får omsorg på obekväm arbetstid ansvarar vårdnadshavare så långt som möjligt för att ta barnet till och från verksamheten. Om vårdnadshavares arbetstider inte möjliggör detta kan verksamhetens medarbetare, efter beslut av ansvarig chef och i samråd med förskoleförvaltningen, utföra uppgiften. En individuell behovsprövning görs i dessa fall.

2.9 Avgiften för barn i omsorg på obekväm arbetstid utgår från samma avgiftsnivåer som maxtaxa för heltid i förskola. Detta gäller oavsett hur många timmar barnet vistas i omsorg på obekväm arbetstid.

Avgiften för omsorg på obekväm arbetstid omfattas av syskonrabatt i enlighet med maxtaxan.

3. Omsorgens utförande

Stockholms stad erbjuder omsorg på obekväm arbetstid i, för ändamålet anpassad lokal.

Omsorg i hemmet kan erbjudas kl.18.30-24.00 efter att särskild behovsprövning gjorts.

3.1 Omsorg i dygnetruntverksamhet

För de barn vars vårdnadshavare är i behov av omsorg då ordinarie förskola/fritidshem/fritidsklubb inte är öppen erbjuds plats på någon av de förskolor som har dygnetruntverksamhet.

En grundbemanning på minst två personal ska finnas vid omsorg på obekväm arbetstid för att säkerhetsställa barnets behov av omsorg och medarbetarnas arbetsmiljö. Verksamheten ska ha personal med en sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses (25 kap. 7 § skollagen).

För barn med förskoleplacering är det möjligt att, i mån av plats, ha sin förskoleplacering på en av de två förskolor som bedriver omsorg på obekväm arbetstid. De två förskolorna har öppet för omsorg på obekväm arbetstid följande tider;

- Vardagkvällar och nätter mellan kl.17.30 och kl.07.30
- Helger med start fredag kl.17.30 till måndag kl.07.30
- Helgdagar, sommarlov och jullov.

Med hänsyn till att barnet vistas i annan verksamhet dagtid ska omsorg på obekväm arbetstid förläggas utifrån lämpligt antal dagar och nätter i följd. Bedömning görs av ansvarig chef i samråd med förskoleförvaltningen och i dialog med vårdnadshavare vid varje enskilt fall och med barnets bästa som utgångspunkt.

3.2 Omsorg för barnet i hemmet

I särskilda fall då omsorg i dygnetruntverksamhet inte är möjlig, kan ansökan om omsorg i hemmet göras. Omsorg i hemmet kan i de fallen erbjudas måndag till och med torsdag från kl.18.30-24.00.

Ansökan handläggs av förskoleförvaltningen i Stockholms stad som gör en särskild prövning av behovet.

I de fall beslut om omsorg i hemmet beviljas gäller följande;

- Omsorg ges måndag t.o.m. torsdag från kl.18:30 -24.00
Detta under förutsättning att vårdnadshavare är hemma senast kl. 24.00.

- En (1) barnskötare, anställd av staden, utför omsorg i hemmet.
- Om särskilda skäl finns kan grundbemanningen behöva öka. Beslut tas av ansvarig chef.
- Omsorg ges alltid i anpassad lokal om äldre barn eller andra vuxna finns i hemmet.

4. Handläggningsrutiner och krav på dokumentation

Förskolenämnden ansvarar för att administrera, bedöma och fatta beslut på vårdnadshavares ansökningar.

Förskolenämnden ska skyndsamt utreda ansökningar om omsorg på obekväm arbetstid. Barnet ska efter godkänd ansökan erbjudas omsorg senast tre månader efter att en komplett ansökan lämnats in.

Utförande av omsorg på obekväm arbetstid ansvarar berörd stadsdelsförvaltning för.

Vårdnadshavare

4.1 Vårdnadshavaren/vårdnadshavarna ansöker om omsorg på obekväm arbetstid via e-tjänsten Förskola och fritidshem. I de fall vårdnadshavare inte har tillgång till e-tjänst går det att ansöka via blankett.

4.2 Ansökan ska styrkas med följande underlag/dokumentation:

- Anställningsintyg med arbetsgivarens underskrift.
- Arbetsschema, med arbetsgivarens underskrift.

Arbetsschema, med arbetsgivarens underskrift, som visar på ett regelbundet behov och som sträcker sig över en sexveckorsperiod. Därefter lämnas nytt schema in som avser nästkommande sexveckorsperiod osv. Av schemat ska det tydligt framgå den enskilde vårdnadshavarens arbetstider.

- Intyg från arbetsgivaren om att denna inte kan erbjuda tjänstgöring på dagtid.
- Kontaktuppgifter till arbetsgivaren och befattning för den som utfärdat intyget.
- En skriftlig redogörelse för och försäkran om varför vårdnadshavaren/vårdnadshavarna har behov av omsorg på obekväm arbetstid och att omsorg inte går att ordna på annat sätt.

4.3 Stockholms stad har rätt att vid behov kontrollera förhållandena hos vårdnadshavarens/vårdnadshavarnas arbetsgivare.

4.4 Beslut om rätt till omsorg på obekväm arbetstid fattas huvudsakligen per kalenderår om behovet är stadigvarande och schemalagt.

4.5 Vårdnadshavaren/vårdnadshavarna ska lämna schema och eventuell schemaändring till verksamheten minst 21 dagar innan den börjar gälla.

5. Barn i behov av särskilt stöd

Barn i behov av särskilt stöd kan ha rätt till stöd i verksamhet inom ramen för omsorg på bekväm arbetstid.

5.1 Ansökan om omsorg på obekväm arbetstid som vårdnadshavare gör ska innehålla information om barnets eventuella behov av särskilt stöd.

5.2 Vårdnadshavare/vårdnadshavarna ansvarar för att information om barns särskilda behov som barnets ordinarie förskola/skola/fritidshem/fritidsklubb har kännedom om även delges verksamheten för omsorg på obekväm arbetstid.

5.3 Ansvarig chef fattar i överenskommelse med förskoleförvaltningen beslut om eventuellt stöd i verksamhet för omsorg på obekväm arbetstid.

5.4 Om särskilda skäl finns kan grundbemanningen behöva utökas. Beslut tas av ansvarig chef.

6. Föräldraavgifter

6.1 Avgiften för barn i omsorg på obekväm arbetstid utgår från samma avgiftsnivåer som maxtaxa för heltid i förskole- och fritidshemsverksamheten. Detta gäller oavsett hur många timmar barnet vistas i omsorg på obekväm arbetstid. Avgiften för omsorg på obekväm arbetstid omfattas av syskonrabatt enligt maxtaxan.

- För barn som har deltidsvistelse i förskola/pedagogisk omsorg dagtid och omsorg på obekväm arbetstid höjs föräldraavgiften till heltidsavgift.
- För barn som endast vistas i omsorg på obekväm arbetstid betalas heltidsavgift enligt maxtaxan.